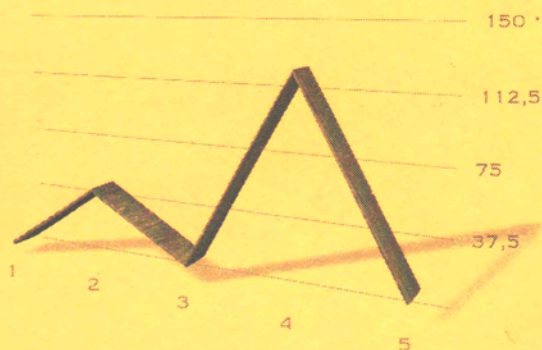

МАТЕРИАЛЫ

Всеукраинской научно-практической конференции молодых учёных

«Перспективы экономического развития»

*18 сентября 2009 г.
г. Николаев*

Том 1

Ерфан В.Й., здобувач

Ужгородський національний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ХАРЧОВІЙ
ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ТА МИКОЛАЇВСЬКОЇ
ОБЛАСТЕЙ**

Ключові слова: інновації, виробництво харчових продуктів, напоїв

В сучасних умовах інноваційна діяльність є фундаментом стабільного та ефективного економічного зростання усіх видів економічної діяльності як країни, так і її регіонів. Українська економіка, здійснюючи глибокі ринкові трансформа-

ції, повинна цілеспрямовано й швидкими темпами забезпечувати перехід від екстенсивного, надто ресурсо- і природозатратного та еколого небезпечного типу господарювання до прогресивної інноваційно-інвестиційної моделі розвитку.

Метою дослідження є проблеми інноваційної діяльності у виробництві харчових продуктів, напоїв в Закарпатській та Миколаївській областях.

У своїх дослідженнях за предметним змістом названі види інновацій ми розглядаємо технологічні та екологічні інновації за видами економічної діяльності (нова редакція КВЕД), стосовно секції D – переробна промисловість, і зокрема класу 15 – виробництво харчових продуктів, напоїв [1, с. 30-38].

Відмітимо, що у складі секції D – переробна промисловість нараховується 10 підкласів, які відносяться до підсекції DA – виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів. Вони також включають багатогранну гамму інших видів економічної діяльності. В умовах Закарпатської та Миколаївської областей особливої уваги заслуговує клас 15, а також такі види діяльності, як виробництво фруктових сиропів, призначених для приготування лимонадів та інших напоїв; виробництво рослинних соків та екстрактів, а також виробництво фруктових напоїв. Провідні позиції займають також види економічної діяльності, які відносяться до підкласу 15.53.0 – перероблення та консервування овочів та фруктів, підклас 15.93.0 – виробництво виноградних вин.

В Закарпатській області у 2007р. порівняно з 2004р. кількість промислових підприємств збільшилась на 7,1%, а інноваційно-активних зменшилась на 24,3%. В Миколаївській області загальна кількість підприємств промисловості збільшилась на 4,8%, а інноваційно-активних зменшилась майже на 41,0%. В Україні проявляється протилежна тенденція, оскільки в досліджуваному періоді (2007 до 2004р.) збільшилась на 2,7%, а інноваційно-активних на 8,3%. Отже, для Закарпатської і Миколаївської областей характерне звужене відтворення інноваційно-активних підприємств у промисловості. Зменшується також кількість досліджень і розробок в Україні. Так, якщо у 2004р. було здійснено 306 таких досліджень і розробок, то в 2007р. цей показник зменшився на 15 од. В Закарпатській області в трьох аналізованих роках здійснено 8 досліджень і розробок інноваційного характеру, а в Миколаївській області – 12 досліджень [2, с. 371]. Відмітимо, що негативні тенденції в інноваційній діяльності обумовлюються тим, що як в Україні, так і аналізованих регіонах зменшується чисельність фахівців, які виконують наукові та науково-технічні роботи. Так, у 2004р. в Україні такі роботи виконували 106,6 тис.осіб, а в 2007р. лише 9,8 тис.осіб. Аналогічна тенденція на Закарпатті та Миколаївщині [2, с. 363].

По-друге, негативна тенденція проявляється і щодо організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи. Так, в Україні у 2007р. порівняно із 2004р. кількість таких організацій зменшилась на 100 од. В Закарпатській області кількість таких організацій залишилась без змін (21 од.), а на Миколаївщині збільшилась на 14 од. [2, с. 362]. Однією із причин є виїзд фахівців вищої кваліфікації за межі України. Тільки, у 2004р. в інші країни виїхало 13 докторів наук та

74 кандидати наук, а в 2007р. відповідно 4 та 48 осіб з такими науковими ступенями [3, с. 351].

Впровадження інновацій за видами економічної діяльності, в основному при-таманне переробній промисловості. Так, у 2008р. із 31 інноваційно-активних підприємств Закарпаття на переробну промисловість припадало 28, що становить 90,3% до загальної кількості, а на підприємства з виробництва харчових продуктів, напоїв тільки 5 підприємств (16,1%).

Важливим резервом в удосконаленні конкурентоспроможності Закарпаття та Миколаївщини, а також у запровадженні інновацій є інтенсифікація розвитку виноградарства та овочівництва, а також тютюнництва. У Закарпатській області такий вид економічної діяльності (виноградарство) передусім зосереджений в низинній та передгірній природноекономічних зонах. Відмітимо, що у 1995р. валовий збір винограду в регіоні становив 13,8, в 2007р. – 21,4 тис.т., а врожайність з 1 га плодоносної площі відповідно 25,4 та 50,8 центнерів.

Гірська та передгірна природноекономічні зони Закарпаття вигідно виділяються щодо запасів лісочагарникових угідь на екологічно чисту продукцію побічного лісочористування. Зокрема, в усіх природноекономічних зонах області зосереджено 79,6 тис.га лісочагарникових угідь, експлуатаційний запас грибних ресурсів, в яких становить 6,8, а біологічний – 13,6 тис.тонн. Крім того, в лісових угіддях та на полонинах регіону зосереджено 5,8 тис.т лісових ягід (чорниця, малина, ожина), з них 1,4 тис.т чорниць, 1,9 тис.т. – малини та 2,6 тис.т – ожини. Більше 89% такої лісової продукції побічного користування зосереджено у гірській та передгірній природноекономічних зонах області, на які великий попит з боку європейських країн, зокрема Італії, Угорщини, Німеччини, Австрії та ін.

Подальші наші дослідження будуть спрямовані на особливості інших видів інноваційної діяльності в розрізі природноекономічних зон регіону.

Список використаних джерел

- 1.Класифікація видів економічної діяльності (NACE, Rev. 1.1 – 2002) ДК009:2005, затверджено наказом Держкомстату від 26 грудня 2005 року № 375, прийнято наказом Держспоживстандарту України від 26 грудня 2005 р. № 375/Збірник „Класифікація видів економічної діяльності”. – К., 2006. – 191 с.
- 2.Статистичний збірник „Регіони України” / за ред. О.Г. Осауленко. Ч.П , 2008, Київ, 2008. – 803 с.
- 3.Статистичний щорічник України за 2007 рік /Державний комітет статистики України / За ред. О.Г. Осауленка. – К.: Видавництво „Консультант”, 2008 – 572 с.